

امتحانات متمرکز تکمیلی (سطح ۳)

نیم سال دوم تحصیلی ۹۵-۹۴

رشته های تفسیر، تاریخ، فلسفه، کلام، امامت، مهدویت، اخلاق و ادبیات عرب ورودی مهر ۹۳

ردیف:		
صورتی:	ساعت برگزاری: ۱۰ صبح	نمره: ۱۷
نمره صوری:	ساعت برگزاری: ۱۰ صبح	نمره: ۲۰
شماره یا نام مصحح اول	نمره بر عدد	نمره بر حرف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره بر عدد	نمره بر حرف

مهر مدرسه

کد آزمون:	۳۹۴۲/۱۳
تاریخ:	۱۳۹۵/۰۳/۱۳
عنوان:	فقه ۴
کتاب:	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی
موضوع:	جلد سوم: انفال و مشترکات (ص ۲۱۴-۱۸۱)، حدود (ص ۳۰۳-۲۶۱) و دیات (ص ۳۵۴-۳۳۳) به استثنای بحث «مقادیر الدیات» تا ابتدای بحث «من احکام القتل» (ص ۳۴۶-۳۳۷)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرسه علی: شهرستان: استان:

۰/۵

۱- از دیدگاه مصنف با توجه به مجموع روایات وارده، مدار در تعیین زمین انفال چیست؟ ص ۱۸۶ پ ۲

- الف. اذا لم یکن لها مالک سواء کانت میتة او عامرة
- ب. اذا کانت میتة سواء کان لها مالک ام لا
- ج. اذا کانت میتة و لم یکن لها مالک
- د. اذا کانت عامرة و لم یکن لها مالک

۰/۵

۲- کدام گزینه بیانگر نوع صحیح ملکیت انسان برای مباحات عامه است؟ ص ۱۹۲

- الف. فعلیه
- ب. شأنیه
- ج. مشترکه
- د. مختصه

۰/۵

۳- کدام یک از شرایط احصان اختصاص به مرد دارد؟ ص ۲۶۴

- الف. حریت
- ب. صاحب همسر دائم بودن
- ج. تمکن از نزدیکی با همسر
- د. تحقق نزدیکی با همسر دائم

۰/۵

۴- گزینه صحیح درباره ارزیابی موثقه سماعة بن مهران «اذا اخذ السارق قطعت یده من وسط الکف...» از طریق شیخ کلینی (ه) را معین کنید. ص ۲۹۶ س آخر

- الف. مرفوعه
- ب. مضمرة
- ج. مرسله
- د. مقطوعه

۰/۵

۵- کدام یک از گزینه های زیر به عنوان مجازات محارب در قرآن ذکر نشده است؟ ص ۲۹۹ س آخر

- الف. تبعید
- ب. اعدام
- ج. حبس و تعزیر
- د. به صلیب کشیدن

۰/۵

۶- گزینه صحیح درباره تبیین «أرش» را انتخاب کنید. ص ۳۳۶ س ۱

- الف. العقوبة الشرعية أو کل تقديرها الی الحاكم
- ب. غرامة مالية لا یكون لها تقدير شرعی
- ج. غرامة مالية یكون لها تقدير شرعی
- د. العقوبة الشرعية قد حدّد مقدارها

۷- در عبارت «ان مستند عدّ بطون الاودية من جملة الانفال حيث انه صحیح السند فیلزم من ذلك عدّ رؤوس الجبال و الأجام من جملة الانفال ایضاً لعدم القول بالفصل بین الثلاثة» مراد از عدم قول به فصل در مسأله را توضیح دهید. ص ۱۹۰ پ ۳-۲ نمره ۲

۲

جواب: عدم قول به فصل یعنی این که همه فقهای که جزو انفال بودن «بطون الاودية» را قبول کردند، انفال بودن قله کوهها و نیزارها را هم قبول کردند و در مقابل هم کسانی از فقها انفال بودن هر دو مورد را انکار کردند. لذا در این مسأله کسی قائل به تفصیل نیست که انفال بودن «بطون الاودية» را قبول کرده باشد، اما قله کوهها و نیزارها را جزو انفال به شمار نیآورد. بلکه یا هر سه را جزو انفال به شمار آوردند یا هیچ کدام را.

۸- دلیل فرع «من حاز لآخر وكالة عنه فالمال للحائز دون الآخر» را بیان کنید. ص ۲۰۷ پ ۲-۲ - ۲ نمره

جواب: با توجه به این که مستند این حکم که حیات، سبب ملکیت است، سیره است و سیره هم مقتضی این است که خود شخص حیات کننده مالک است، عدم ملکیت کسی که حیات کننده از جانب او وکیل شده است روشن می شود و صرف قصد حیات برای غیر، موجب این نمی شود که آن غیر، حیات کننده حقیقی محسوب شود.

۹- آن چه از ابن نما درباره تحجیر با توجه به اطلاق «من أحيأ ارضاً مواتاً فهی له» منقول است را توضیح دهید. ص ۲۱۱ پ ۱-۲ - ۲ نمره

جواب:

از آنجا که تحجیر مقدمه و شروع احیاء به شمار می آید، (۰/۵ نمره) لذا مانند احیاء، افاده ملکیت می کند، (۰/۵ نمره) زیرا روایت پیامبر صلی الله علیه و آله که فرمود: «من أحيأ ارضاً مواتاً فهی له» اطلاق دارد (۰/۵ نمره) و شامل کسی می شود که زمینی را احیاء کرده است و هم شامل کسی می شود که با انجام مقدمات - مانند تحجیر - در صدد احیاء زمین است. (۰/۵ نمره)

۱۰- با توجه به اختلاف موجود در مسأله «و فی تعمیم الحکم للزنا بالمحرمات السببیه أو بالرضاع خلاف» دلیل نظر موافق و مخالف را بیان کنید. ص ۲۶۳ و ۲۶۹ م ۶-۲ - ۲ نمره

جواب: دلیل موافقین با تعمیم حکم: با توجه به اطلاق روایاتی که حکم زنا با محارم را بیان می کند و محارم هم مطلق بوده و شامل محارم نسبی و سببی می شود، به قتل زناکننده با محارم سببی حکم می شود.

دلیل مخالفین با تعمیم حکم: با توجه به ادعای اجماع یا انصراف لفظ محارم به محارم نسبی، حکم به قتل زناکننده با محارم سببی نمی شود.

۱۱- از صحیح «ای رجل ركب امرأ بجهالة فلاشیء علیه» چه شرطی از شرائط ثبوت حد زنا ثابت می شود؟ توضیح دهید. ص ۲۷۷ م ۱۸ - ۲ نمره

جواب: مرتکب زنا باید هم علم به حکم و هم علم به موضوع داشته باشد. اگر شخصی نمی داند در اسلام زنا حرام است یا می داند زنا حرام است، اما با زنی به خیال اینکه همسر او است مواجهه کند، به دلیل تحقق وطی به شبهه و عدم صدق زنا، حد زنا در حق او ثابت نیست. زیرا معصوم در این روایت به صورت مطلق می فرماید: هر مردی عملی را از روی جهالت انجام بدهد برای او مجازاتی نیست.

۱۲- با توجه به عبارت «يعتبر فی ثبوت الحد مضافاً الى احصان المقذوف امور اخرى لدلالة الروایات علی ذلك» به سوالات زیر پاسخ دهید: ص ۲۹۲ - ۲ نمره

الف) مراد از احصان مقذوف چیست؟

جواب: مراد از احصان شخصی که قذف شده است، عفت و پاکدامنی وی از زنا است، به این نحو که شخص نسبت به زنا پاکدامن باشد و متظاهر به زنا نباشد. لذا کسی که به زنا کردن تظاهر می کند قذف او حد ندارد.

ب) «امور أخرى» اشاره به چه اموری است؟

جواب: علاوه بر شرط احصان مقذوف در ثبوت حد، شرایط دیگری مانند اسلام، بلوغ، عقل و حریت شخص مقذوف نیز به حکم روایات اعتبار دارد.

۱۳- روش محاسبه ارش جنایت را طبق نظر مشهور بنویسید. ص ۳۵۰ - ۲ نمره

جواب: روش مشهور: مجروح را به صورت مملوک فرض می کنیم سپس قیمت سالم بودن آن و نیز قیمت آن را در حالی که مجروح است محاسبه می کنیم و نسبت سنجی نموده و به همین میزان، از دیه نفس، به عنوان ارش جنایت در نظر می گیریم.

* سوالات زیر مختص طلاب غیر حضوری مکاتبه ای می باشد:

۱۴- دلیل فرع «الشهود یحدون مع عدم وحدة المشهود به» را بنویسید. ص ۲۸۰ م ۲۲ - ۱ نمره

جواب: اگر موضوعی که شهود درباره آن شهادت به زنا می دهند واحد نباشد، با شهادت ایشان حد زنا ثابت نمی گردد، بلکه شهادت ایشان مصداق قذف بوده و لذا باید بر ایشان حد قذف جاری شود.

۱۵- با توجه به مسأله «و یثبت اللواط بالاقرار اربع مرات و بشهادة اربعة رجال عدول» توضیح دهید چرا برای اثبات لواط، شهادت ۴ مرد عادل لازم است؟ ص ۲۸۹ پ ۳-۲ - ۲ نمره

جواب: زیرا هر اقرار به منزله یک شهادت است و به دلیل این که لواط با چهار اقرار ثابت می شود، برای اثبات آن از طریق شهادت نیز لازم است که چهار شاهد بر وقوع آن شهادت دهند.